

Riktlinjer för organisationstidningar

Motiven för att ge ut tidningar och tidskrifter är såväl ideologiska som ekonomiska. Strävan efter den goda journalistiken kan vara ett motiv i sig. Bevekelsegrunderna för fackliga och andra organisationer är andra än de kommersiella medieföretagens.

Organisationen vill skildra sin verklighet och debattera sin verksamhet. Uppdraget att företräda organisationens värderingar och idéer formuleras i policy och överenskommelse med ansvarige utgivaren, men det betyder inte att det journalistiska uppdraget i organisationspressen skiljer sig från andra journalistiska uppdrag: informera, granska och hålla debatten vid liv.

Att definiera olika delar av kommunikativ verksamhet innebär inte en värdering av dem. Det väsentliga är att inse och acceptera att de har olika uppgift.

Marknadsföring/reklam innebär att medvetet saluföra sina varor, tjänster eller - som i vårt fall - åsikter. Informationen är till sin karaktär enkelriktad. Någon vill förmedla fakta, kunskaper eller åsikter till någon annan.

Journalistikens uppgift är att från en egen yrkesmässig kompetens granska, informera och hålla debatten vid liv. Området är det som definieras i policyn, men urval och arbetsmetoder måste vara redaktionens uppgift. Om journalistiken inte har en fristående roll mister den såväl sin demokratiska funktion som sin trovärdighet. I rollen ingår att se läsarna som uppdragsgivare. Det är deras behov som i första hand ska uppfyllas. Journalistik är i hög grad en dubbel- eller flervägskommunikation.

Alla de uttrycksformer som här diskuterats kan i och för sig hänföras till begreppet opinionsbildning, men en demokratisk organisation måste ha klart för sig såväl innebörd i, som avsikten med och målen för de olika kommunikationsdelarna.

Om rollerna som journalist, informatör och marknadsförare blandas samman, innebär det en fara för journalistikens trovärdighet och självständighet. Myndigheter och organisationer bör föregå med gott exempel och respektera den självständiga journalistiken och dess roll i det demokratiska samhället.

Journalistförbundets uppfattning är att den organisation som ger ut en tidning måste ha rätt att bestämma tidningens inriktning, mål och syfte. Samtidigt måste varje demokratisk organisation tåla granskning, både av den egna organisationen och av

dess omvärld. Detta kräver ett förtroendefullt samarbete mellan organisationens ledning och redaktionen.

Ett sätt att förebygga missförstånd och onödiga konflikter är att organisationen och chefredaktören är överens om en övergripande policy för tidningens inriktning.

Det är självklart att den som leder och företräder en organisationstidning måste dela organisationens värdegrund. Lika självklart måste redaktören garanteras den självständighet som uppdraget som ansvarig utgivare kräver. Redaktören ska vara en del av redaktionen. Bara så kan tidningens trovärdighet och ansvar inför läsarna upprätthållas.

Grundläggande principer

För att verksamheten ska fungera och balans råda behövs en genomgripande diskussion om grundläggande principer och rollfördelning inom organisationen i sin helhet, en policy och ett avtal med chefredaktören.

Oavsett om tidningen ges ut på papper, i digital form eller bägge delarna, bör en policy för en organisationstidning innehålla skrivningar om att:

- Redaktören ska vara tidningens utgivare. Chefredaktören/utgivaren ansvarar för att uppfylla kraven i en redaktionell policy för tidningen.
- Tidningen garanteras en fri och självständig ställning inom organisationen.
- Tidningen garanteras tillgång till information från övriga delar av organisationen.
- Tidningens verksamhet ska bedrivas med tryckfrihetsförordningen som grund och i enlighet med mediebranschens etiska regler, Spelregler för press, radio och TV. Kom ihåg att den tidning som bara ges ut i digital form måste anmälas för anslutning till det medieetiska systemet.

För att säkerställa tidningens självständighet och integritet är det viktigt att redaktören/utgivaren är verksam inom redaktionen. Det gäller även om produktionen av tidningen läggs ut på entreprenad.

Redaktionell policy

I policyn bör finnas en beskrivning av uppdraget visavi organisationen - till exempel att tidningen ska företräda organisationens grundläggande värderingar och spegla dess inre och yttre liv, samt kritiskt granska organisationens alla led.

Uppdraget visavi läsarna/medlemmarna ska också beskrivas:

Till exempel att tidningen ska informera och skapa debatt i frågor som är viktiga för läsarna/medlemmarna.

Om tidningen ska vara en yrkestidning – till exempel att tidningen ska initiera, spegla och delta i debatten kring yrket liksom förbundets roll och funktion. Att tidningen ska skildra yrket och arbetsvillkoren, utbildningen mm.

Om tidningen ska vara en facklig medlemstidning – till exempel att tidningen ska belysa löner, arbetsmiljö, arbetsrätt, avtal, medlemsavgifter, rättigheter och skyldigheter, a-kassa, försäkringar med mera.

Praktiska och ekonomiska villkor

Tidningen måste ges tillräckliga resurser för att uppfylla policyns krav (en rimlig budget, vikarier vid sjukdom och semester, administrativa resurser med mera).

Anställningsvillkor

Mellan tidningens redaktör (utgivare) och ägaren bör träffas ett skriftligt avtal, som reglerar redaktörens ställning i enlighet med fastställd policy.

Antagna av förbundsstyrelsen 2014-05-15